

Vård- och omsorgsförvaltningen
Amelie Westphal
Epost: amelie.westphal@vasteras.se

Kopia till

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande - Återrapportering - Handlingsplanen för samverkan mellan Barn och ungdom, individ- och familjenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Nämnden för personer med funktionsnedsättning tar del av rapporten daterad 25 mars 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Under 2021 togs en handlingsplan fram för att förbättra samverkan mellan individ- och familjenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning inom båda verksamhetsområdena med fokus på barn och unga upp till 21 år.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning fattade beslut om att godkänna handlingsplanen den 22 september 2021 §230. Individ- och familjenämnden fattade beslut om att godkänna handlingsplanen den 27 oktober 2021 §231.

Handlingsplanen ska följas upp halvårsvis under projektets gång där en utvärdering av arbetet med samverkan mellan LSS-barn och ungdom och IFF-barn och ungdom ska återrapporteras till nämnderna.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning tar del av rapporten daterad 25 mars och lägger den till handlingarna.

Samverkan mellan LSS BoU och IFF BoU

Rapportering om vilka framgångar och utvecklingsområden vi sett hittills

2022-03-25

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Styrning	3
Struktur	3
Samsyn	4
Reflektioner	6
Slutsatser	7

2022-03-25

Sammanfattning

Efter att medarbetare och beslutsfattande politiker uppmärksammat att det funnits brister i samverkan mellan IFF och LSS startades ett initiativ för att gemensamt förbättras inom detta område. Efter omvärldsbevakning i form av kontakt med andra kommuner och genomgång av forskning på ämnet togs ett förslag om strukturerad samverkan fram som sedan respektive nämnd fattade beslut om under hösten 2021.

Sedan augusti 2021 har därför tre socialsekreterare från IFF barn-och ungdom samt två biståndshandläggare från LSS barn-och ungdom arbetat tillsammans för att skapa ett arbetssätt för att bättre kunna möta våra gemensamma barn. I arbetet har även teamledare och enhetschefer från respektive enhet samverkat tätt och vid behov har verksamhetschefer varit inkopplade. Vi har gjort detta i projektform, där målet är att öka kunskapsnivån hos alla handläggare, skapa rutiner för att samverka i gemensamma ärenden med målet att klienten ska få bästa möjliga möte med socialtjänsten i Västerås stad.

Styrning

Inom ramen för pilotprojektet har en nära samverkan mellan enhetscheferna på biståndsenheten LSS och Barn och ungdom 3 inneburit konkretisering av riktning i våra gemensamma ärenden. Dialogen har förts mellan enhetschefer men också mellan teamledare och socialsekreterare/biståndshandläggare. I styrningen har det inkluderats respekt för och kunskap om varandras uppdrag och utmaningar, inställningen har varit att tillsammans bidra till att barnets bästa uppnås. Vid uppstart av pilotprojektet planerades det in att arbetsgruppen skulle ses en gång var fjärde vecka för att följa upp arbetet i projektet, diskutera erfarenheter och ärendekunskaper samt ha utrymme att diskutera svårigheter i samarbete både internt och externt. Arbetsgruppen identifierade redan efter ca en månad att behov fanns av anonyma ärendedragningar med LSS-handläggare där alla socialsekreterare på Barn och ungdom 1, 2 och 3 kunde anmäla ärenden. Socialsekreterarna inom projektet deltog på ärendedragningarna för att bidra till högre grad av samsyn inom arbetsgruppen.

Respektive enhetschef har under tiden projektet genomförts deltagit aktivt även i enskilda ärenden. Det som utmärkt sig är den gemensamma riktningen och samsynen (se nedan beskrivning) mellan enheterna i relation till Regionen. Vi har tagit ett gemensamt ansvar för vårt kommunala uppdrag.

Struktur

Strukturen för samverkan har varit en kärnfråga att identifiera för att kunna vara effektiv i detta uppdrag. Första steget i detta var att identifiera vår gemensamma

2022-03-25

målgrupp. Målgruppen för vår samverkan är barn som tillhör LSS men som också har behov av kontinuerligt stöd från IFF. Det kan vara i form av familjehemsvård, familjebehandling eller i form av HVB. Även om målgruppen kan te sig enkel i skrift att identifiera, så har det varit en utmaning att välja ut vilka ärenden som det behövs samverkas i. Vissa ärenden har fallit bort då den lösning som funnits varit den som tillgodosett barnets behov bäst, medan andra ärenden tillkommit då samverkansbehov uppstått. Totalt har projektet landat i 30 individärenden där både IFF och LSS behövdes för att tillgodose barnets behov.

Majoriteten av ärendena är inte pågående placeringar, i dessa är huvudsyftet med samverkan att hitta rätt insatser från båda nämnderna för att säkerställa att barnet får sina behov tillgodosedda i hemmet. Ärenden där vi arbetat tillsammans berör bland annat barn och familj med insats korttidsvistelse från LSS samt familjebehandling (GST) eller barn i institutionsvård utan nuvarande insatser från LSS där samgående ändå sker för planeringen framåt och kunskapsutbyte.

Socialsekreterare och biståndshandläggare har varit drivande i arbetet, men enhetschefer har varit delaktiga utifrån komplexitet i ärenden men också utifrån vikten av att vinningarna från projektet ska genomsyra hela verksamheten. Arbetsfördelningen har sett ut som så att socialsekreterare har ägt individärendet då det oftast varit hos IFF som barnets behov först uppmärksammats. Sedan har gemensam planering gjorts för att följa och utreda barnets behov av stöd och insatser.

Detta har sedan lett till en rutin för samverkan där socialsekreterare och biståndshandläggare träffas regelbundet som ovan beskriver för att prata om gemensamma ärenden men också anonymiserade ärenden, men också utarbetat en struktur gällande hantering av pågående ärenden. En viktig pusselbit har varit förmöten och eftermöten i samband med SIP eller andra professionella möten, där socialsekreterare och biståndshandläggare tydliggjort vad de behöver av mötet och vad som blir nästa steg. En positiv effekt av detta är att förståelsen och respekten för varandras profession ökat, samt att det varit enklare att arbeta vidare när det funnits en transparens i planeringen framåt.

Samsyn

Ett mål med projektet var att få ökad samsyn gällande våra gemensamma barn.

Detta uppmärksammades snabbt att det gav resultat. Socialsekreterare och biståndshandläggare uttryckte snabbt att samsynen ökade gällande barnens behov och att det fanns en förståelse för bedömningarna som den andra professionen gjorde. Detta har medfört ett stärkt barnperspektiv där barnets alla behov uppmärksammas.

Vägen dit har skett genom att handläggarna inom projektet har utbildat varandra om respektive verksamhetsområde; handläggarna på BoU har genomfört en

2022-03-25

utbildning av handläggare inom teamet LSS-barn och ungdom om organisation, lagstiftning och tillämpning samt; handläggarna på LSS-barn och ungdom har planerat att i maj komma på ett respektive enhetsmöte på Barn och ungdom 1, 2 och 3 för att utbilda i organisation, lagstiftning och tillämpning. Utöver detta kommer hela IFF barn- och ungdom att gemensamt få en utbildning av skolpsykolog gällande funktionsnedsättningar (fokus NPF, IF) för att utöka kunskapen om barnens fungerande, behov och utmaningar. Detta bidrar till förståelse för LSS-barn och ungdoms målgrupp inom hela barn och ungdoms verksamhetsområde.

En annan viktig del är relationerna. Då projektet sker i en begränsad grupp vet nu handläggarna i projektet vem de ska vända sig till och de är trygga med varandras kompetens. De tar också stöd av varandra i möten, och där vi kanske annars hade gått en teamledare och handläggarna kan nu en socialsekreterare och en biståndshandläggare kroka arm. Detsamma gäller enhetscheferna. Handläggarna är nu trygga med att en enhetschef från antingen LSS eller IFF representerar vid exempelvis SIP, eftersom vi samarbetar tätare.

Det här har också varit en tydlig riktning från enhetschefer på IFF och LSS där vår samverkan har gjort avtryck på organisationerna och där vår samverkan i svåra ärenden alltid kommunicerats till handläggargruppen för att tydliggöra att vi också behöver samverka och att det ger goda effekter när vi möts i dialog.

Det är också en vinst som skett i samband med projektet; att staden fått en gemensam hållning gentemot regionen. När vi är kallade på ett nätverksmöte eller en SIP går vi ditt tillsammans och har samrått innan, för att i mötet kunna fokusera på behov och lösningar. Tidigare har denna samsyn inte funnits vilket lett till mindre effektiva möten och ibland ett otryggt klimat för handläggarna där mötessituationen varit fylld med förväntningar som inte kunnat mötas.

2022-03-25

Reflektioner

Biståndsenheten har upplevt en skillnad i antalet ansökningar om särskilt boende enligt 9 § 8 LSS, inga ansökningar har inkommit under projekttiden i gemensamma ärenden. Innan beslut om handlingsplan fattades av respektive nämnd förekom det regelbundet att föräldrar ansökte om särskilt boende på uppmaning av socialsekreterare, när detta sedan utreddes av LSS-barn och ungdom var det tydligt att kriterier för att beviljas särskilt boende inte var uppfyllda. Detta bidrog till frustration inom respektive enhet men också för familjerna. Bedömningen är att det skedde utifrån okunskap om tillämpning av lagstiftningen och en okunskap om lämpliga insatser för barn och ungdomar från båda förvaltningarna. I pilotprojektet förekommer ett ärende som är under samverkan på enhetschefsnivå där planeringen är en omplacering från HVB-hem till särskilt boende inom relativt snar framtid. I det ärendet har en samsyn vuxit fram om barnets behov.

En fördel av projektet som identifierats av biståndshandläggare är att de "aktiverats" även i ärenden där IFF ansvarar för placeringen av ett barn. Biståndshandläggare följer med socialsekreterare på uppföljningar och kommer därmed att bättre och mer effektivt kunna bedöma barnets behov av insatser från LSS vid en eventuell hemflytt eller omplacering till annan vårdform. Inom IFF har uppmärksammats att barnen beskrivs bättre av socialsekreterare i beslutsunderlag och andra handlingar, familjehemsenheten har reagerat positivt på beskrivningen av barn och deras behov av socialsekreterare inom projektet, bilden av barnen har nyanserats och både utmaningar och förmågor har beskrivits på ett konkret sätt.

Socialsekreterare inom arbetsgruppen upplever själva att de har utökat sin kunskap om LSS-lagen men också om barn med funktionsnedsättningar. De beskriver att de nu bättre ser till barnens behov vid bedömning av insatser. Målgruppen är svår utifrån komplex problematik med behov av samordnade insatser från flera huvudmän. Det är utmanande för båda verksamheterna att göra barnens röster hörda beroende på hur funktionsnedsättningen yttrar sig. Socialsekreterare och biståndshandläggare har båda signalerat till respektive enhetschef att ärendena i pilotprojektet har tagit mer tid i anspråk än "ordinarie ärenden". För biståndshandläggare har detta till största del berott på samverkan i även icke pågående ärenden och för socialsekreterare har det berott på det stora behovet av samverkan med flera huvudmän och arbetet med barnen och nätverken (nätverksmöten har i valda ärenden genomförts). Det har varit utmanande att hitta vårdformer som passar barnens behov vilket också har inneburit en emotionell belastning för arbetsgruppen.

Socialsekreterare och biståndshandläggare som arbetar med barnen som tillhör vår gemensamma målgrupp behöver ha god kunskap om varandras uppdrag,

2022-03-25

lagstiftning och arbetssätt, de behöver även ha god kunskap om de olika funktionsnedsättningarna samt kunskap om bemötande och kommunikation i relation till barnets svårigheter. Det ställer höga krav på socialsekreterare och biståndshandläggare. En utmaning inom IFF är mängden socialsekreterare på de myndighetsutövande enheterna och det breda uppdraget de har, bedömningen är att det kan finnas behov av riktade socialsekreterare som har i uppdrag att handlägga ärenden i samverkan med LSS-barn och ungdom, alternativt att verksamheterna hittar andra sätt att samla kunskapen. För att det ska vara möjligt för de sju biståndshandläggarna som handlägger barn- och ungdomsärenden inom LSS att samverka med IFF behöver ett arbetssätt tas fram som inte kräver en direkt dialog med alla Barn och ungdoms 66 socialsekreterare (utöver mottagning barn och ungdoms 16 socialsekreterare). Vid riktade tjänster är det även enklare att kompetensutveckla medarbetarna.

Slutsatser

Det vi kan se som direkteffekt från projektet är att handläggare fått bättre samverkan, utökad samsyn och är tryggare med varandra. Vi märker också av att våra barn får bättre utredningar och deras behov blir sedda. Vi representerar Västerås tillsammans och samverkan i dessa ärenden är inte svårt, även om det ibland kan vara svårt att hitta lösningar så gör vi det gemensamt. Vi har utvecklingsområden, bland annat att sprida kunskap och säkerställa att det här kan bli ett arbetssätt som flera kan anamma. Men vi ser också att det saknas insatser för våra barn. LSS är insatsstyr och delvis är uppdraget som IFF har också det. Det innebär att när vi har barn som behöver stöd men som inte faller inom ramen för LSS eller social problematik, utan snarare psykisk ohälsa så räcker vi inte till. Dessa barn kan ha precis samma behov av stöd som de som faller inom ramen av LSS, men det finns ingen insats som kan ges för deras behov. Vi ser med förhoppning på ett fortsatt arbete tillsammans där detta blir en permanent arbetsform då de fördelar vi märker gör att vi inte kan se hur vi ska återgå till ett annat arbetssätt.